

PRAMENY A LITERATURA

- AABÚ Prešov: *List biskupa P. Gojdiča vo veci uvolnenia z vedenia Prešovskej eparchie*. Dokument č. 93, sign. 51/Pr/39 zo dňa 22. 11. 1939.
- AABÚ Prešov: *Týždenné situačné správy zmocnenca M. Rodáka na Biskupskom úrade v Prešove od 25. 12. 1949 do 3. 5. 1950*.
- AABÚ Prešov: *Založenie Gréckokatolíckeho reálneho gymnázia v Prešove*. *Pres. spisy*. Inv. č. 444/36.
- Acta synodalia Sacrosancti concilii oecumenici Vaticani*, Vatican 1972–1977.
- Acta synodalia Sacrosancti concilii oecumenici Vaticani*, Vol. II, Pars III, Vatican 1972.
- Acta synodalia*, Vol. II, Pars VI, Vatican 1973.
- Acta synodalia*, Vol. III, Pars VII, Vatican 1975.
- Acta synodalia*, Vol. IV, Pars III, Vatican 1977.
- Adriányi, G.: *Die Ostpolitik des Vatikans 1958–1978 gegenüber Ungarn. Der Fall Kardinal Mindszenty*, Herne 2003.
- Akční program DKO. Organizační řád, *Katolické noviny*, 12.5.1968, roč. XX, č. 19.
- Alberigo, G. – Wittstadt, K.: *Geschichte des Zweiten vatikanischen Konzils (1959–1965)*. Band II. Mainz 2000.
- Arbeiter Zeitung*, č. 35, 11. – 12. 2. 1984.
- Babjak, J.: *Lacko M. SJ – informátor a formátor gréckokatolíkov*, Trnava 1997.
- Babjak, J.: *Zostali verní – Osudy gréckokatolíckych kňazov*, Košice 1997.
- Bahr, W.: *Mythus vom Kardinal Franz König*. In: Brix, E. (Hrsg.): *Menschen, Mythen, Zeiten*, Wien 2004.
- Balcárek, P.: *Kardinál František Ditrichštejn: 1570–1636: gubernátor Moravy*, České Budějovice 2007.
- Balík, S. – Hanuš, J.: *Katolická církev v Československu 1945–1989*, Brno 2007.
- Balík, S.: Kulturní boj v českých zemích a politický katolicismus. In: Marek, P. (ed.): *Teorie a praxe politického katolicismu 1870–2007*, Brno 2008, s. 79–92.
- Balogh, M.: A „kis lépések” prímása. Lékai László (1910–1986), *História*, 2/1998.
- Balogh, M.: *Mindszenty József*, Budapest 2002.
- Balogh, S.: Mindszenty József, a politizáló katolikus főpap, *Eszmélet*, 34/1997.
- Barnovský, M.: Likvidácia gréckokatolíckej cirvki v Československu, *Soudobé dějiny*, 2–3/2001, roč. VIII., s. 312–331.
- Békés, C.: *Az 1956-os magyar forradalom a világpolitikában*, Budapest 1996.
- Bendel-Maidl, L.: Historiographie und Kultur des dialogischen Gedächtnisses. In: Bendel, R. (Hg.): *Kirchen – und Kulturgeschichte in Nordost- und Ostmitteleuropa. Initiativen, Methoden, Theorien*, Berlin 2006.
- Benedykt XVI wyraża wdzięczność Prymasowi Polski za jego służbę dla Kościoła, *Serwis informacyjny KAI*, 10.5.2007.
- Beran, J.: Při odchodu ze semináře, *Katolík*, 17.11.1946, roč. 9, č. 26, s. 3.

- Besier, G.: *Der SED-Staat und die Kirche. Der Weg in die Anpassung*, München 1993.
- Beszélgetés Paskai László bíborossal, *Új Ember*, 20.8.2000.
- Bibó, I.: 1956 október 23. – november 6, *Huszár Tibor interjúja*, 2/1989.
- Biographies of twenty five Greek-Catholic Servants of God* (http://www.vatican.va/news_services/liturgy/documents/ns_lit_doc_20010627_carneckyj_en.html).
- Biuletyn Prasowy KAI*, 12.2.2002, č. 12.
- Borza, P.: *Dejiny Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku v období II. svetovej vojny (1939–1945)*, Prešov 2006.
- Bruce, S.: *Pluralism and religious vitality = Religion and Modernization. Sociologists and Historians Debate the Secularization Thesis*, Oxford 1992.
- Bulínová, M. – Janišová, M. – Kaplan, K. (eds.): *Církevní komise ÚV KSČ 1949–1951*, Praha/Brno 1994.
- Cardinal Mindszenty: confessor and martyr of our time*, Chicester 1979.
- Casaroli, A.: *Pamiętniki. Męczeństwo cierpliwości. Stolica Święta i kraje komunistyczne (1963–1989)*, Warszawa 2001.
- Catalano, A.: *Zápas o svědomí. Kardinál Arnošt Vojtěch z Harrachu (1598–1667) a protireformace v Čechách*, Praha 2008.
- Catholic-Hierarchy: Its Bishops and Dioceses, Current and Past (<http://www.catholic-hierarchy.org>), hesla *Archebeparchy of Kyiv-Halyc {Kiev} (Ukrainian)*, *Archebeparchy of Lviv (Ukrainian)*, *Consistory – 1965*, *Bishop Bl. Theodore Romzha, Bishop Bl. Vasyl Vsevolod Velychkovsky, C.S.S.R.*, *Josyf Ivanovycè Cardinal Slipyj (Slipiy)*, *László Cardinal Paskai, O.F.M.*, *Myroslav Ivan Lubachivsky*.
- Coranič, J.: Územno – správna organizácia Prešovského gréckokatolíckeho biskupstva a vznik nových gréckokatolíckych farností na Slovensku v rokoch 1918–1945, *Theologos*, 2/2006.
- Cuhra, J.: *Církevní politika KSČ a státu v letech 1969–1972*, Praha 1999.
- Cuhra, J.: *Československo-vatikánská jednání 1968–1989*, Praha 2001.
- Czaczkowska, E.: *Kardynał Wyszyński*, Warszawa 2009.
- Čitbaj, F.: Kánonicko – náboženská situácia v Hrabskom a okolí v čase mladosti o. biskupa Vasiľa Hopka. In: *Reflexia jednoty v diele a pôsobení blahoslaveného biskupa Vasiľa Hopka (1904–1976) v kontexte eurointegračného procesu*. Zborník prednášok z vedeckého seminára uskutočneného 2. decembra 2008 na GTF PU v Prešove, Prešov 2008.
- Dancák, F.: *Raduj sa blažený Pavol*, Prešov 2003.
- Dřimal, L.: *František Tomášek jako katecheta dětí a mládeže*, Olomouc 2002.
- Dudek, A. – Gryz, R.: *Komuniści i Kościół w Polsce (1945–1989)*, Kraków 2003, 2006.
- Dudek, A.: *Państwo i Kościół w Polsce 1945–1970*, Kraków 1995.
- Dušek, T.: *Polský primas Józef Glemp slaví osmdesátiny* (<http://claritatis.cz>).
- Dvořáková, Z. – Paulas, J. – Šebek, J.: Cesta za svobodou. Vídeňský kardinál o exilu a pomoci církve. *Katolický týdeník*, 25. 5. 2003.
- Dziwisz, S.: *Život s Karolem. Vzpomínky osobního sekretáře Jana Pavla II. v rozhovoru s Gianem Frankem Svidercoschim*, Kostelní Vydří 2007.
- Ehm, M.: *Die kleine Herde – die katholische Kirche in der SBZ und im sozialistischen Staat DDR*, Berlin 2007.

- Ehm, M.: *Die kleine Herde – die katholische Kirche in der SBZ und im sozialistischen Staat DDR*, Berlin 2007.
- Fehér, F. – Heller, Á.: *Magyarország 1956*, Budapest 1989.
- Fenzl, A.: Kardinál König a vatikánská „východní politika“. Překonání izolovaného postavení církve v komunistickém režimu. In: Karner, S. – Stehlík, M. (eds.): *Česko. Rakousko. Rozdělení. Odloučení. Spojení*. Sborník a katalog Dolnorakouské zemské výstavy 2009, Schallaburg-Jihlava 2009.
- Follath, E. – Kraske, M.: Verehrte Verräter, *Spiegel*, 44/2006.
- Gabrel, D.: Informacja o śledztwie w sprawie pozbawienia wolności ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego, *Biuletyn IPN*, 2001, 5.
- Genscher, H.-D.: Historische Rolle für Europa, *Der Spiegel Special*, 3/2005.
- Gergely, J. – Izsák, L.: *A Mindszenty-per*, Budapest 1989.
- Gergely, J.: *A Mindszenty-per*, Budapest 2001.
- Gergely, J.: *Katolikus egyház, magyar társadalom, 1890–1986*, Budapest 1989.
- Golash, R.: *Cardinal Joseph Slipyj (1892–1984) – an Imitation of Christ* (<http://www.ukemonde.com/church/slipyjinfo.htm>).
- Gowin, J.: *Kościół po komunizmie*, Kraków 1995.
- Gozdowska-Kruszyk, B.: Prymasostwo w Polsce, geneza i znaczenie, *Serwis informacyjny KAI*, 18.12. 2009.
- Grajewski, A.: Władze PRL próbowały skłócić prymasa Polski z Watykanem, *Wprost*, 4.6.2006, č. 22.
- Gryz, R.: Mediator czy sojusznik? *Tygodnik Powszechny*, 2.9.2001, č. 35.
- Gyurkó, L.: *1956*, Budapest 1996.
- Habermas, J.: *The Structural Transformation of the Public Sphere: An Inquiry into a category of Bourgeois Society*, Cambridge 1991.
- Halas, F. X.: *Fenomén Vatikán*, Brno 2004.
- Halík, T.: Franz König – život jako podaná ruka, *Listy*, 2/2004.
- Haľko, J.: Československá rozviedka a Vatikán, Druhý vatikánsky koncil, *Pamät národa*, 2/2005, s. 15–16 (<http://www.upn.gov.sk/data/pamat-naroda/pamat-naroda-02-2005.pdf>).
- Hanuš, J. (ed.): *Ekumenické církevní dějepisectví. Dějiny, analýzy, perspektivy*, Brno 2003.
- Hanuš, J.: *Malý slovník osobností českého katolicismu 20. století*, Brno 2005.
- Hartman, J. – Svoboda, B. – Vaško, V.: *Kardinál Tomášek*. Praha 1994.
- Heinisch, R. R.: *Paris Graf Lodron: Reichsfürst und Erzbischof von Salzburg*, Wien 1991.
- Hentosh, L.: *Rites and Religions: Pages from the History of Inter-denominational and Inter-ethnic Relations in Twentieth-Century Lviv*, Harvard Ukrainian Studies. Cambridge: 2000. Vol. 24.
- Holtzer, L.: Mindszenty vitatott hónapjai Veszprém-ben, *Beszélő*, július–augusztus 2004.
- Hospodár, M.: Kalendár Slova ako predchodca súčasného Kalendára SSCM. In: *Slovo – vývoj a perspektívy*. Zborník prednášok z vedeckej konferencie s medzinárodnou účasťou konanej pri príležitosti 40. výročia vydávania oficiálneho časopisu Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku, Prešov 2009.

- Hradil, J.: *K dějinám řeckokatolické církve v Čechách a na Moravě ve 20. století*, FF MU 2008, diplomová práce.
- Hrdina, I. A.: *Texty ke studiu konfesního práva. I. Evropa a USA*, Praha 2006, s. 204–205.
- Hrycak J.: *Historia Ukrainy 1772–1999*, Lublin 2000.
- Huber, K. A.: Das Jahr 1938 in den Priesterseminarien von Böhmen und Mähren. In: *Archiv für Kirchengeschichte von Böhmen, Mähren und Schlesien*, 7, 1985, s. 159–162.
- Hummel, K.-J.: Die stillen Revolutionäre. Katholiken in der DDR, *Rheinischer Merkur*, Nr. 45, 5. November 2009.
- Hürten, H.: Was heisst vatikanische Ostpolitik. In: Hummel, K.-J. (Hrsg.): *Vatikanische Ostpolitik unter Johannes XXIII. und Paul VI. 1958–1978*, Paderborn 1999.
- ChD 2; 12.
- Informacja Biura Prasowego Episkopatu Polski na temat zamierzonego powołania fundacji rolniczej, *Pismo Okólne*, 1984, č. 4.
- Informacja o pobycie w Moskwie zastępcy sekretarza Episkopatu, *Pismo Okólne*, 1988, č. 51.
- Izsák, L.: A katolikus egyház társadalompolitikai tevékenysége Magyarországon (1945–1956), *Századok* 2/1985.
- J. E. Pavel Gojdič ČSVV je piskop prjaševskij k jeho dvadcatročnomu jubileju (1927–1947), Prešov 1947.
- Jandourek, J.: *Tomáš Halík. Ptal jsem se cest*, Praha 1997.
- Judák, V.: Peter Pázmaň, život a dielo. In: *Trnava a rozvoj kultúry*. Trnava 1998, s. 85–96.
- Judák, V.: *Priatelja Boží*, Bratislava 1995.
- Jung, R.: Eine Politik der Skepsis: Alfred Bengsch, das Bistum Berlin und die katholische Kirche in der DDR (1961–78). In: Kösters, Ch. – Tischner, W. (Hrsg.): *Katholische Kirche in SBZ und DDR*, München 2005.
- Kahler, F.: *III/III-as történelmi olvasókönyv. Adalékok az emberi jogok magyarországi helyzetéhez az 1960-as években*, Budapest 2001.
- Kajpr, A.: Co týden přinesl, *Katolík*, 17.11.1946, roč. 9, č. 26, s. 1.
- Kaplan, K.: *Stát a církev v Československu 1948–1953*, Brno 2000.
- Kard. Józef Glemp. In: *Andrzej Micewski, Ludzie i opcje. 53 sylwetki sceny politycznej*, Warszawa 1993.
- Kardinál Josef Beran. Malý sborník dokumentů*, Praha 2009.
- Kardinál Tomášek. Generál bez vojska...?* Praha 2003.
- Katolicyzm w obliczu zagadnień współczesności. Rozmowa red. Turowicza z Księdzem Prymasem Polski, Gniezno, marzec 1953. In: Wyszyński, S.: *Dziela zebrane*, t. II, 1953–1956, Warszawa 1995.
- Kazanie Prymas kard. J. Glempa. 13 maja 1984 r., Kraków. In: Raina, P.: *Kościół w PRL. Kościół katolicki a państwo w świetle dokumentów 1945–1989*, t. 3, lata 1975–1989, Poznań-Pelplin 1996.
- Kazanie Prymasa Polski w Warszawie 13.12. 1981. In: *Jan Paweł II, Prymas*

- i Episkopat Polski o stanie wojennym. Kazania, listy, przemówienia i komunikaty*, London 1982.
- Kindziuk, M.: *Świadek prawdy. Życie i działalność księdza Jerzego Popiełuszki*, Częstochowa 2004.
- Király, B.: *Az első háború szocialista országok között. Személyes visszaemlékezések az 1956-os magyar forradalomra*, New Brunswick (New Jersey) 1981.
- Kłoczowski, J.: *Dzieje chrześcijaństwa w Polsce*, Warszawa 2007.
- Komunika 239 Konferencji Plenarnej Episkopatu Polski. In: *Komunikaty Konferencji Episkopatu Polski 1945-2000*, Warszawa 2006.
- Kontakty Kościoła katolickiego w Polsce z Rosyjskim Kościołem Prawosławnym (dossier), *Serwis informacyjny KAI*, 24.2.2010.
- Kontler, L.: *Millenium in Central Europe. A History of Hungary*, Budapest 1999.
- Közi, H. J.: *Cardinal Mindszenty: Confessor and Martyr of Our Time*, Chicester 1979. Úvod.
- Kreczmański, M.: *Życiorys Kardynała Józefa Glempa Prymasa Polski* (<http://www.spp.episkopat.pl>).
- Küng, H.: *Malé dějiny katolické církve*, Brno/Praha 2005.
- Leeb, R. – Liebmann, M. – Scheibelreiter, G. – Tropper, P. G.: *Geschichte des Christentums in Österreich. Von der Spätantike bis zur Gegenwart*, Wien 2003.
- Lehman, H. (ed.): *Säkularisierung, Dechristianisierung, Rechristianisierung im neuzzeitlichen Europa, Bilanz und Perspektiven der Forschung*, Göttingen 1997.
- Lénárd, Ö. – Tímár, Á. – Szabó, G. – Soós, V. A.: *Wege und Irrwege der katholischen Kirche Ungarns in der Zeit der Verfolgung durch die Kommunisten*, Berlin 2009.
- Lenz, J. M.: *Christus in Dachau, oder Christus der Sieger*, Wien-Mauer 1957.
- List Prymasa Glempa do premiera Jaruzelskiego z 28.12. 1981 r. In: Raina, P.: *Kościół w PRL. Kościół katolicki a państwo w świetle dokumentów 1945–1989*, t. 3, lata 1975–1989, Poznań-Pelplin 1996.
- Łoziński, B.: Prymas przełomu tysiącleci – sylwetka kard. Józefa Glempa, *Serwis informacyjny Katolickiej Agencji Informacyjnej (KAI)*, 17.12.2009.
- Ludzie, którzy potrafią się wznieść ponad swoje ambicje, z Andrzejem Grajewskim rozmawia Ewa K. Czackowska, *Rzeczpospolita*, 17.11.2008, č. 269.
- Luňáčková, M.: *Velká mše, Řím* 1970.
- Lustiger, J.-M.: Mindszenty bíboros, *Vigilia*, 3/1992.
- Luxmoore, J. – Babiuch, J.: *The Vatican and the Red Flag. The Struggle for the Soul of Eastern Europe*, London 1999.
- Madajczyk, P.: *Na drodze do pojednania. Wokół orędzia biskupów polskich do biskupów niemieckich z 1965 roku*, Warszawa 1994.
- Madey, J.: *Slipyj-Kobernyckyj-Dyckovskij, Josyf*, *KirchenLexikon*, Band X, 1995 (<http://www.kirchenlexikon.de>)
- Marek, P.: *Český katolicismus 1890–1914. Kapitoly z dějin českého katolického tábora na přelomu 19. a 20. století*, Olomouc 2003.
- Máté-Tóth, A.: *Bulanyi und die Bokor-Bewegung. Eine pastoraltheologische Würdigung*, Wien 1996.
- Matrika kněží, *Archiv Arcibiskupství pražského*.

- Mazurkiewicz, P.: *Recepcja Soboru*. In: *Kościół i religijność Polaków 1945–1999*, Warszawa 2000.
- Mészáros, I.: *Pannonia sacra. Mindszenty-tanulmányok*, Budapest 2002.
- Micewski, A.: *Cardinal Wyszyński: a biography*, San Diego 1984.
- Micewski, A.: *Kościół wobec „Solidarności” i stanu wojennego*, Paris 1987.
- Mindszenty, J.: *Emlékirataim*, Toronto 1974.
- Mindszenty, J.: *Memoirs*, New York 1974.
- MOL XIX–A–21–a–K–13a–1/a,b,c/1987.
- MOL XIX–A–21–a–K–13a–1/d/1987.
- MOL XIX–A–21–d–002a–1/1980.
- MOL XIX–A–21–d–0033–3–1983.
- Mynarek, H.: *Der polnische Papst. Bilanz eines Pontifikats*, Freiburg 2005.
- Myszor, J.: Prymasa Wyszyńskiego spór o przeszłość i przyszłość Polski. In: *Polska Prymasa Wyszyńskiego. Sesja naukowa*, Tarnów 2001.
- Myšlenka týdne*. Připravil Mons. Karel Fořt – část ze vzpomínek Mons. Jaroslava Škarvady. Česká sekce Vatikánského rozhlasu, 13. května 1994.
- NA – Praha: fond Státní úřad pro věci církevní, krab. č. 94. *Správa súdruha Moučky o stavu vyšetřování*.
- Národní archiv*, f. 02/5, sv. 2, arch. j. 26.
- Národní archiv*, f. 100/24 (ÚV KSČ, Klement Gottwald 1938–1953), sv. 48, arch. j. 865, 46–50.
- Nenásilím se život zušlechťuje, *Lidová demokracie*, 29. 6. 1991, s. 1.
- Neuhold, D.: *Franz Kardinal König – Religion und Freiheit. Ein theologisches und politisches Profil*, Fribourg – Stuttgart 2008.
- Noszczak, B.: Okoliczności uwolnienia kardynała Stefana Wyszyńskiego, Konferencja naukowa: W 50 rocznicę powrotu kardynała Stefana Wyszyńskiego do posługi prymasowskiej, UKSW, 9.10.2006.
- Oběžník arcibiskupství pražského 6/90*, příloha č. 1.
- Ocena wizyty papieża Jana Pawła II w Polsce przedstawiona 8 lipca 1983 r. na naradzie dyrektorów wydziałów do spraw wyznań urzędów wojewódzkich. In: *Tajne dokumenty Państwo-Kościół*, London-Warszawa 1983.
- Ocena wizyty papieża w Polsce w czerwcu 1987 r. opracowana przez zespół pracowników KC PZPR i Urzędu do spraw Wyznań. In: *Tajne dokumenty Państwo-Kościół*, London-Warszawa 1983.
- Ólmosi, Z.: *Mindszenty és a hatalom*, Budapest 1991.
- Opatrný, A.: *Kardinál Tomášek a pokoncilní proměna pražské arcidiecéze*, Kostelní Vydří 2002.
- Opatrný, A.: Pastorační program biskupa Tomáška. In: *Kardinál Tomášek a koncil. Sborník ze sympozia k 10. výročí úmrtí kardinála Tomáška a ke 40. výročí zahájení 2. vatikánského koncilu*, Praha 2002.
- Ordyński, J.: Prymas pozostał niezłomny, *Rzeczpospolita*, 26.9.2003, č. 225.
- Osobní výkaz, příl. č. 8 a 9. In: *Kardinál Josef Beran. Malý sborník dokumentů*, Praha 2009.
- PA AA Berlin, AV Neues Amt, Nr. 15 887, Betreff: DDR und Reichskonkordat;

informace, zaslané západoněmeckému vyslanectví ve Vatikánu vedením ministerstva zahraničí SRN 2. 4. 1973.

- PA AA Berlin, AV Neues Amt, Nr. 15 887, Betreff: DDR und Reichskonkordat; *Die Bedeutung des Reichskonkordats für die Neugliederung oder sonstige Veränderung der Diözesanzirkumskription im Gebiet der Deutschen Demokratischen Republik. Gutatliche Äusserung von Professor Dr. Ulrich Scheuner, Bonn* – vyjádření k právní relevanci konkordátu z jara 1973.
- PA AA Berlin, AV Neues Amt, Nr. 15 887, Betreff: DDR und Reichskonkordat, telegram západoněmeckého vyslance ve Vatikánu na ministerstvo zahraničí SRN v Bonnu ke stavu jednání mezi NDR a Vatikánem z 27. 9. 1974.
- PA AA Berlin, AV Neues Amt, Nr. 15 887, Betreff: DDR und Reichskonkordat, telegram západoněmeckého vyslance ve Vatikánu na ministerstvo zahraničí SRN v Bonnu ke stavu jednání mezi NDR a Vatikánem z 25.11. 1974.
- PA AA Berlin, AV Neues Amt, Nr. 15 887, Betreff: DDR und Reichskonkordat, telegram západoněmeckého vyslance ve Vatikánu na ministerstvo zahraničí SRN v Bonnu ke stavu jednání mezi NDR a Vatikánem z 18. 9. 1974.
- PA AA Berlin, MfAA, C 160/77, Notiz über ein kurzes Gespräch mit Herrn Silvestrini (Vatikan) am 8. 10. 1974.
- PA AA Berlin, MFAA, C 160/77, Präsidium des Ministerrates; Beschluss über die Weiterführung der Gespräche DDR/Vatikan vom 9. Juli 1974; Vertrauliche Ministerratsache.
- PA AA Berlin, MFAA, C 160/77, Präsidium des Ministerrates; Direktive für Weiterführung der Gespräche zwischen der DDR und dem Vatikan vom 9. Juli 1974; Vertrauliche Ministerratsache.
- PA AA Berlin, MfAA, C 160/77, Zu den Beziehungen DDR-Vatikan, Vermerk über ein Treffen des Genossen Botschafter Gysi mit Staatssekretär Casaroli vom Vatikan am 10. Juli 1974; Berlin 12. 7 1974, zpráva oddělení západní Evropy východoněmeckého ministerstva zahraničí.
- Paczkowski, A.: *Wojna polsko-jaruzelska. Stan wojenny w Polsce 13. 12. 1981 – 22. 07. 1983*, Warszawa 2006.
- Párkány, J.: Mindszenty József veszprémi püspök, az ember. In: Horváth, T. L. (ed.): *Mindszenty József veszprémi püspök 1944–1945*, Veszprém 1996.
- Pastýřské listy 1945–2000. Arcidiecéze pražská*. Kostelní Vydří 2002.
- Patriarch Josyf Slipyj (1892–1984), The Church in the underground*, Institute of Church History of Ukrainian Catholic University (<http://www.ichistory.org/churchex/churchb114.html>).
- Pavol Peter Gojdič*. Publikácia vydaná z príležitosti beatifikácie 4. novembra 2001 – Rím, Prešov 2001.
- Pelikan, J.: *Confessor between East and West: a portrait of Ukrainian Cardinal Josyf Slipyj*, Grand Rapids 1989.
- Perspektivní plán spolupráce a pomoci mezi X. správou federálního ministerstva vnitra ČSSR a III/III. správou ministerstva vnitra MLR na léta 1977–1980, Praha 14. 6. 1977 (<http://www.ustrcr.cz/data/pdf/projekty/mezinarodni-spoluprace/mlr/spoluprace43.pdf>).

- Pesch, O. H.: *Druhý vatikánský koncil 1962–1965. Příprava-průběh-odkaz*, Praha 1996.
- Pešek J. – Barnovský, M.: *Štátna moc a cirkvi na Slovensku 1948–1953*, Bratislava 1997.
- Petrík, L.: *Očami hovorca. Päť rokov biskupskej služby vladyku Jána Babjaka SJ*. 1. diel, Prešov 2008.
- Pilvousek, J.: Konziliare Impulse im Spannungsfeld kirchenpolitischer und innerkirchlicher Entwicklungen. Die Katholische Kirche in der DDR 1966–1973. In: Stokłosa, K. – Strübind, A. (Hrsg.): *Glaube – Freiheit – Diktatur in Europa und den USA. Festschrift für Gerhard Besier zum 60. Geburtstag*, Göttingen 2007.
- Pilvousek, J.: Vatikanische Ostpolitik – Die Politik von Staat und Kirche in der DDR. In: Hummel, K. J. (Hrsg.): *Vatikanische Ostpolitik unter Johannes XXIII. und Paul VI. 1958–1978*, Paderborn-München-Wien-Zürich 1999.
- Pilvousek, Josef: Kirche und Diaspora. Die Katholische Kirche in der DDR und das Zweite Vatikanische Konzil. In: Wolf, H. – Arnold, C. (Hrsg.): *Die deutschsprachigen Länder und das II. Vatikanum*, Paderborn-München-Wien-Zürich 2000.
- Pismo Okólne* 1982, č. 17.
- Politisches Archiv des Auswärtigen Amtes (PA AA) Berlin, Ministerium für Auswärtige Angelegenheiten der DDR (MFAA), C 67/78, *Zu aussenpolitischen -völkerrechtlichen Aspekten im Zusammenhang mit den Beziehungen zwischen der DDR und der katholischen Kirche*, Berlin 23. 1. 1973.
- Potáš, M.: *Dar lásky*, Prešov 1999.
- Pribula, M.: Slávnostné prenesenie relikvií, *Slovo – časopis gréckokatolíckej cirkvi*, r. 33., január 2002.
- Proces blahorečenia biskupov P. Gojdiča a V. Hopku, *SLOVO – časopis gréckokatolíckej cirkvi*, roč. XXVIII, č. 5.
- Prymas Polski wyznaje winy Kościoła. (Dokumentacja), *Serwis informacyjny KAI*, 20.5.2000.
- Prymas Wyszyński a kultura katolicka*. Warszaw 2002.
- Prymas: Zarzuty wobec abpa Wielgusa nie mogą być rzetelne, *Serwis informacyjny KAI* 19.12.2006.
- Przeciszowski, M.: Bliżej wiernych – 10 lat reformy strukturalno-administracyjnej Kościoła, *Biuletyn Prasowy KAI*, 12.3.2002, č. 20.
- Raina, P.: 1978. *Wybór papieża Jana Pawła II. Zapiski Prymasa*, Warszawa 2008.
- Raina, P.: *Arcybiskup Bronisław Dąbrowski, Autoportret*, Warszawa 2008.
- Raina, P.: *Kościół w PRL. Dokumenty*, t. 1, Poznań 1994.
- Raina, P.: *Stefan Kardynał Wyszyński Prymas Polski*. 3 vols., London 1979–1988.
- Relacja z posiedzenia Komisji Wspólnej przedstawicieli rządu i Episkopatu w dn. 24. 04. 1985 r. In: *Tajne dokumenty Państwo-Kościół*, London-Warszawa 1983.
- Revolta v arcibiskupském seminári, *Polední list*, 9.4.1935, roč. 9, č. 99, s. 1.
- Ročenka občanského sdružení Matice velehradská 2007*
(<http://www.matricevelehradska.cz>).

- Romaniuk, M. P.: *Życie, twórczość i postęga Stefana kardynała Wyszyńskiego Prymasa Tysiąclecia*, tom II, Warszawa 1994.
- Serwis informacyjny KAI, 2.12.1997.
- Schaffly, D. L. (1997): *Roman Catholicism in today's Russia: the troubled heritage*, *Journal of Church and State*; 9/22/1997.
- Schematismus venerabilis cleri graeci ritus catholicorum dioeceseos prešovensis et administraturae apostolicae dioec. munkačensis in Slovachia pro anno domini 1944*.
- Schmitz, T.: Kardinal Bengsch und „Königsteiner Erklärung“. In: Güthoff, A. – Selge, K. H. (Hrsg.): *Adnotationes in Iure Canonico. Festgabe Franz X. Walter zur Vollendung des 65. Lebensjahres*, Fredersdorf 1994.
- Skalický, K.: *Radost a naděje. Církev v dnešním světě*, Kostelní Vydří 2000.
- Slávnosť prenesenia relikvií blahoslaveného biskupa Pavla Petra Gojdiča, OSBM. Prešov 17. novembra 2001*, Prešov 2001.
- SOA Prešov, 96/401-VS-2. *Výpis z úradného druhopisu matriky pokrstených farského úradu cirkvi gréckokatolíckej v Ruských Pekľanoch, zv. 1018, č. 15, rok 1888*, s. 111.
- Společné prohlášení biskupů a ordinářů ČSR k tzv. Chartě 77, *Katolické noviny*, 1977, č. 4, s. 1.
- Stehle, H.: *Die Ostpolitik des Vatikans. Geheimdiplomatie der Päpste von 1917 bis heute*, Bergisch Gladbach 1983.
- Stehle, H.: *Tajna dyplomacja Watykanu. Papiestwo wobec komunizmu (1917–1991)*, Warszawa 1993.
- Stella, A.: *Triple Myth: a life of Archbishop Alojzije Stepinac*. Boulder 1987.
- Stempin, A.: W potrzasku polityki, *Znak*, č. 608, 2006.
- Stolica Apostolska wobec Polski i Polaków w latach 1944–1958 w świetle materiałów ambasady RP przy Watykanie*, Warszawa 1997.
- Storočnica mučeníka: Biskup Pavel Peter Gojdič, *Náboženstvo a súčasnosť*, 1988, č. 3. *Studie* 1982, č. 83.
- SÚA, A ÚV KSČ, f. 02/1, a. j. 228. *Správa o činnosti Štátneho úradu pre veci cirkevné od konca apríla 1950*.
- Svoboda, B. – Polc, J.V.: *Kardinál Josef Beran: životní příběh velkého vyhnance*, Praha 2008.
- Svoboda, B.: *Na straně národa: kardinál František Tomášek v zápase s komunistickým režimem (1965–1989)*, Praha 2006.
- Szabó, C.: *A Szentszék és a Magyar Népköztársaság kapcsolatai a hatvanas években*, Budapest 2005.
- Szabó, C.: *Die katholische Kirche Ungarns und der Staat in den Jahren 1945–1965*, München 2003.
- Szarek, A.: Kalendarium. In: *Najnowsza historia Polaków*, z. 10, *Dodatek do Rzeczpospolitej*, 15.1.2008, č. 12.
- Szaticsek, Z.: Makacs öregúr vagy nemzetmentő vatesz? In: Majtényi, G. – Ring, O. (eds.): *Közel-múlt. Húsz történet a huszadik századból*, Budapest 2002.
- Székely, G. – Mesaroš, A.: *Gréckokatolíci na Slovensku*, Košice 1997.

- ŠA Bratislava, fond. Štátny súd, 2 Ts III 2/51. *Rehabilitácia j. Vojtaššáka, ThDr. M. Buzalku a P. Gojdiča*. Krajský súd v Košiciach 27. 9. 1990.
- Šebek, J.: *Kdo je „primas český“* (<http://www.apha.cz>).
- Šebek, J.: *Mezi křížem a národem. Politické prostředí sudetoněmeckého katolicismu v meziválečném Československu*, Brno 2006.
- Škarvada, J.: Pohled na kardinála Tomáška z Vatikánu. In: *Význam kardinála Tomáška v období normalizace a přechodu k demokracii. Sborník*. Praha 2000.
- Šmálik, Š.: *Velký čtyřicetýročný čtyřicetýročný pôst cirkvi na Slovensku /1948–1998/*. Bratislava 1996.
- Šturák, P.: Dejinný prierez gréckokatolíckeho kňazského seminára v Prešove a biskup Pavol Gojdič, *Theologos*, 4/ 2000.
- Šturák, P.: *Dejiny Gréckokatolíckej cirkvi v Československu v rokoch 1945–1989*, Prešov 1999.
- Šturák, P.: Otec biskup Pavol Gojdič a jeho obeta, *Theologos*, 1/1999.
- Šturák, P.: *Otec biskup Pavol Gojdič*, OSMB, Prešov 1997.
- Tocqueville, A.: *Demokracie v Americe*, Praha 2000.
- Tomka, M. – Zulehner, P. M.: Religion während und nach dem Kommunismus – in Ost-Mitteleuropa, *Concilium*, 3/2000.
- Uchwała Prezydium Rządu Polskiej Rzeczypospolitej z dnia 24.9.1953 r. nr 700/53 o środkach zapobiegających dalszemu nadużywaniu funkcji pełnionych przez ks. arcybiskupa Wyszyńskiego. In: *Prymas Tysiąclecia kardynał Stefan Wyszyński*, Warszawa 2003.
- Ukrainian Greek–Catholic Church - History of UGCC - Church Leaders* (http://old.ugcc.org.ua/eng/ugcc_history/leaders).
- Ungváry, K.: Mozgástér és kényszerpályák, *Élet és Irodalom*, 5/2006.
- Vašek, F. – Štěpánek, Z.: *Trnitá cesta moravského duchovenstva (1939–1945)*, Brno 2003. Fiala, P. – Hanuš, J.: *Katolická církev a totalitarismus v českých zemích*, Praha 2001.
- Vaško, V.: *Dům na skále I.–III.*, Kostelní Vydří 2004–2008.
- Vaško, V.: *Pátá kolona v církvi*, Praha 1996.
- Veer, van der P.: *The Moral State. Religion, Nation, and Empire in Victorian Britain and British India = Nation and Religion. Perspectives on Europe and Asia*, Princeton 1999.
- Vlček, V.: Služebníci nevěrní, *Teologické texty*, 2003, roč. 14, č. 2.
- Vodičková, S.: *Uzavírám vás do svého srdce. Životopis kardinála Berana*, Brno 2009.
- Vollnhals, C. (Hrsg.): *Die Kirchenpolitik von SED und Staatssicherheit. Eine Zwischenbilanz*, Berlin 1997.
- Voskamp, S.: *Katholische Kirche und Vertriebene. Integration, Identität und ostpolitischer Diskurs 1945–1972*, Stuttgart 2007.
- Význam kardinála Tomáška v období normalizace a přechodu k demokracii*, Praha 2000.
- Vzpomínky P. Cyrila Stavěla, převora v Norci (strojopis), *Archiv Pastoračního střediska v Praze (APS)*.
- W cieniu Watykanu, Moskwy, Bonn. Z historykiem Andrzejem Grajewskim rozmawia Marek Zając, *Tygodnik Powszechny*, 13.11.2005, č. 46.

- Weigel, G. *Svědék naděje*, Praha 2000.
- Welykyj, A.: *Documenta Pontificum Romanorum historiam Ucraine illustrantia (1075–1953)*. Vol. II. 1700–1953, Analecta OSBM, series II., sectio III. Romae 1954, nr. 1085.
- Wyszyński, S.: *A freedom within: the prison notes of Stefan Cardinal Wyszyński*, San Diego 1983.
- Wyszyński, S.: *Dzieła zebrane*, t. II, 1953–1956, Warszawa 1995.
- Wyszyński, S.: *Nauczanie społeczne, 1946–1981*, Warszawa 1990.
- Wyszyński, S.: *Pro memoria. Zapiski z lat 1948–1949 i 1952–1953*, Warszawa 2007.
- Wyszyński, S.: Z Pro memoria 26.6.1963. In: Raina, P.: *Kardynał Wyszyński. Czasy Prymasowskie 1962–1963*, t. 4, Warszawa 2005.
- Wyszyński, S.: Z Pro memoria 30 VIII 1980. In: Raina, P.: *Kardynał Wyszyński i Solidarność*.
- Wyszyński, S.: Z Pro memoria 9 IX 1980. In: Raina, P.: *Kardynał Wyszyński i Solidarność*.
- Wyszyński, S.: Z Pro memoria, 11.1.1960. In: Raina, P.: *Kardynał Wyszyński. Czasy Prymasowskie 1956–1961*, t. 3, Warszawa 2004.
- Wyszyński, S.: Z Pro memoria, 4 VII 1974. In: Raina, P.: *Kardynał Wyszyński. Czasy Prymasowskie 1974*, t. 13, Warszawa 2006.
- Wyszyński, S.: *Zapiski więzienne*, Warszawa 2001.
- Zabłocki, J.: *Prymas Stefan Wyszyński. Opór i zwycięstwo 1948–1950*, Warszawa 2002.
- Zámečník, S.: *To bylo Dachau*, Praha 2003.
- Żaryn, J.: Bilans pierwszego pięciolecia. Internowany Prymas o relacjach państwo-Kościół a latach 1948–1953. Nowe ustalenia na podstawie meldunków funkcjonariuszy UB z okresu internowania kardynała Wyszyńskiego (1953–1956), *Ateneum Kapłańskie*, t. 142, styczeń-luty 2004.
- Żaryn, J.: *Dzieje Kościoła katolickiego w Polsce (1944–1989)*, Warszawa 2003.
- Żaryn, J.: *Kościół a władza w Polsce (1945–1950)*, Warszawa 1997.
- Żaryn, J.: Kościół katolicki – hierarchia, kapłani i świeccy. In: *Miedzy Warszawą a regionem. Opozycja przedsięprniowa na Pomorzu Zachodnim*, Szczecin 2008.
- Zieliński, Z.: *Kościół w Polsce 1944–2002*, Radom 2003.
- Zinnhobler, R.: *Österreich und das II. Vatikanum*. In: Wolf, H. – Arnold, C. (Hrsg.): *Die deutschsprachigen Länder und das II. Vatikanum*, Paderborn-München-Wien-Zürich 2000.
- Zprávy. APÚ Praha, stálá příloha *Acta Archiepiscopalis Curiae Pragensis*, 1948, č. 4, s. 1.